

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE SI JUSTIȚIE

PROIECT
PRIVIND EXERCITAREA ATRIBUȚIILOR SPECIFICE
FUNCȚIEI DE PREȘEDINTE
AL SECȚIEI DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

CANDIDAT
JUDECATOR CORINA ALINA CORBU

CUPRINS

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE.....1-3

CAPITOLUL II

PREZENTAREA GENERALA A SECTIEI DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV SI FISCAL.....4-13

CAPITOLUL III

IDENTIFICAREA VULNERABILITATILOR SI A CAILOR DE EFICIENTIZARE A ACTIVITATII SECTIEI.....14-16

CAPITOLUL IV

PROPUNERI PRIVIND IMBUNĂȚIREA ACTIVITĂȚII MANAGERIALE A SECTIEI
17-34

CAPITOLUL V

CONCLUZII..... 35

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE

Potrivit dispozițiilor **art.126 alin.(1)** din **Constituția României** *“Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”*...iar potrivit **alin.3**, *“Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești”*

Prin urmare, *Înalta Curte de Casație și Justiție* (în continuare ICCJ) constituie reperul fundamental, cheia de boltă a sistemului jurisdicțional românesc, o instituție vie și în permanentă mișcare și evoluție, în stare de continuitate prin discontinuitate, prima care asigură ipostaza europeană a justiției naționale, un senzor decisiv al vieții publice românești.

Dincolo de aspectele pozitive generate de o remarcabilă evoluție, în contextul profesionalismului și al capacității de adaptare la schimbările importante aduse prin noile coduri, conectării directe la marile curți europene (CEDO și CJUE) și de o reală asumare a rolului constituțional privind unificarea jurisprudenței la nivel național, totuși modificările rapide, aproape conjuncturale ale legislației, implicarea justiției în mecanisme complexe și dificile ale integrării României în Uniunea Europeană, expunerea mediatică excesivă, schimbul rapid al generațiilor de judecători la Înalta Curte de Casație și Justiție, comunicarea uneori dificilă și birocratizarea excesivă a unor demersuri legitime ale conducerii ICCJ pentru acoperirea deficitului de resurse umane și obținerea unui sediu corespunzător, au aruncat o umbră de îndoială, cel puțin la nivel de percepție publică, asupra capacității ICCJ de transformare și reformare, în acord cu exigențele juridice și sociale din spațiul național și european.

Prestigiul și tradiția sistemului judiciar românesc în general și al ICCJ în special, impun înalte standarde de performanță în modernizarea instituțională și reformarea mentalităților, așa încât sistemul judiciar să fie în permanentă capabil, indiferent de provocările și impedimentele de ordin obiectiv sau subiectiv la care este supus, să înlătuiească un act de justiție în acord cu standarde de calitate, transparență și celeritate impuse prin legislația în vigoare.

Nu se poate vorbi despre standarde ridicate de performanță fără profesionalism, competență, transparență, receptivitate față de nou, fără efortul concertat al celor implicați în activitatea instanței, la nivelul cunoașterii și remodelării mentalităților.

Fără îndoială că, incumbă în primul rând, președintelui și celor doi vicepreședinți ai ICCJ, alegerea metodelor și tehnicilor de management optime care să răspundă cerințelor actuale de evoluție și reformare a ICCJ, în acord cu cerințele reale de progres ale sistemului judiciar, însă rămân importante și planurile de măsuri propuse de fiecare dintre cei patru președinți de secții, cu implicații directe în consolidarea și implementarea unor practici manageriale obiective și transparente, la nivel de secție, în acord cu climatul organizațional general.

Conștientizând pe deplin importanța și implicațiile exercitării unui mandat de conducere în cadrul ICCJ, proiectul propus se circumscrie nevoii reale de eficientizare a activității Secției

de Contencios Administrativ și Fiscal(în continuare SCAF) astfel încât *activitatea de înfăptuire a actului de justiție să fie subordonată în exclusivitate aplicării corecte a legii, într-un termen rezonabil, de către judecători al căror statut profesional să fie respectat.*

În contextul identificării unui set de vulnerabilități în activitatea SCAF percepute atât în mod direct, prin prisma exercitării funcției de judecător în cadrul secției timp de 4 ani și 4 luni cât și în mod indirect, prin desfășurarea unei activități juridice în mediu privat timp de peste 3 ani, *propun un plan managerial care să dezvolte strategii flexibile și facil de realizat, inițiat prin prisma unei complexe experiențe profesionale, inclusiv sub aspect managerial, și umane, menit a contribui la eficientizarea justiției ca serviciu public, responsabilizarea instituțională și a factorului uman, crearea unui climat organizațional bazat pe respect atât față de personalul secției cât și față de beneficiarii actului de justiție.*

Proiectul de management supus dezbaterii are ca și linii directoare cele patru principii ale unei bune funcționări a justiției, asumate ca atare și prin proiectele de management ale președintelui și ale celor doi vicepreședinți ai ICCJ, respectiv independența, imparțialitatea, calitatea și eficiența actului de justiție, și ca fundament de realizare integrarea și cooptarea judecătorilor, magistraților - asistenți și grefierilor în organizarea SCAF în scopul creșterii calității activității desfășurate la un standard care să corespundă exigențelor și în egală măsură așteptărilor, impuse în înfăptuirea unui act de justiție modern la nivelul anului 2018.

CAPITOLUL II

PREZENTAREA GENERALA A SECTIEI DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV SI FISCAL

A. Structură organizatorica

Structura organizatorică a Secției de Contencios Administrativ și Fiscal, în componentele privind relațiile organizatorice și ordinea componentelor organizatorice, are la bază în principal următoarele prevederi legale:

-art.19 alin.(2) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară – „*Înalta Curte de Casație și Justiție este organizată în patru secții - Secția I Civilă, Secția a II-a Civilă, Secția Penală și Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, cu competență proprie.*”

-art.4 alin.(1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curții de Casație și Justiție (în continuare Regulament),, „*Înalta Curte de Casație și Justiție se compune din: președinte, 2 vicepreședinți, 4 președinți de secții și judecători.*”

-art.30 din Regulament– „*Secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt încadrate cu judecători, magistrați – asistenți, grefieri și aprozi, repartizați de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.*”

- art.31 alin.(1) din Regulament– „*Fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție este condusă de un președinte.*”

- art.47 din Regulament- „*În cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează un corp de magistrați-asistenți, compus din prim-magistratul –asistent, magistrați-asistenți șefi și magistrați-asistenți, stabiliți prin ștatul de funcții.*”

- art.50 alin.(1) din Regulament- „*Magistrații-asistenți șefi din cadrul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt subordonați ierarhic președinților de secție.*”

- art.55¹ din Regulament – „*În cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează un corp de grefieri, compus din prim-grefieri și grefieri, stabiliți prin ștatul de funcții.*”

B. Domeniul de activitate

SCAF are în competență, conform legii, soluționarea recursurilor împotriva hotărârilor pronunțate de Secțiile de contencios administrativ și fiscal ale Curților de apel, funcționarea sa fiind reglementată din această perspectivă de dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr.554/2004-lege specială în raport cu dispozițiile procedurale care reglementează competența instanțelor de drept comun-, și a unei multitudini de acte normative speciale care reglementează domeniul dreptului administrativ și fiscal (circa 170 de acte normative, legi, ordonanțe de urgență și ordonanțe).

O altă sferă de competență a SCAF derivă din dispozițiile art.97 din NCPC potrivit cărora *Înalta Curte de Casație și Justiție* judecă recursurile declarate împotriva hotărârilor curților de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege, recursurile în interesul legii, cererile în

vederea pronunțării unor hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor probleme de drept și în orice alte materii date prin lege în competența sa.

C. Analiza activității secției prin prisma unor indicatori statistici relevanți pentru perioada de referință 1.01.2017-31.12.2017, respectiv 1.01.2018-31.03.2018

Din analiza datelor statistice supuse aprobării Colegiului de Conducere al ICCJ, rezultă faptul că, atât în perioada de referință 1.01.2017-31.12.2017 cât și pe parcursul primului trimestru al anului 2018, volumul de activitate al SCAF a continuat să crească în mod semnificativ atât prin raportare la anii precedenți-2015-2016 cât și la volumul de activitate al celorlalte două secții non-penale ale ICCJ.

De altfel, această tendință de creștere a volumului de activitate al SCAF, prin prisma unei arii tot mai largi de competență atrasă de Legea contenciosului administrativ nr.554/2004 și de numărul tot mai mare de acte normative speciale aplicabile în domeniul dreptului administrativ și fiscal, a reprezentat o constanță a ultimilor ani (2010-2017) care a generat multiple discuții atât la nivel intern cât și la nivel extern(CSM, MJ, Guvern) în legătură cu redimensionarea schemei de personal a secției, pentru a răspunde în mod adecvat atât provocărilor NCPC cât și dezideratului înfăptuirii unui act de justiție de calitate și într-un termen rezonabil.

Creșterea constantă a volumului de activitate al SCAF și implicit a stocului anual de dosare, cu consecințe negative asupra calității actului de justiție, cel puțin prin prisma duratei de soluționare a cauzelor, nu a avut un caracter de surpriza, dovadă fiind multiplele discuții purtate pe parcursul anilor 2010-2017 atât în cadrul colectivului SCAF cât și în Colegiul de Conducere al ICCJ.

Din păcate toate demersurile legitime ale conducerii SCAF nu au găsit întotdeauna înțelegere așa încât la momentul de referință iunie 2018 suntem nevoiți să acceptăm și să ne asumăm deopotrivă situația delicată în care se află SCAF sub aspectul respectării principiului soluționării cauzelor într-un termen rezonabil, cu consecințe negative asupra realizării unui act de justiție la standarde de calitate impuse oricărei jurisdicții supreme din spațiul european, și implicit asupra percepției publice a fiecărui justițiabil implicat în dosarele deduse judecării SCAF.

D. Volumul de activitate al SCAF prin raportare la activitatea completelor de judecată compuse din 3 judecători

Pentru o corectă și completă ilustrare a volumului de activitate al SCAF, aproape imposibil de gestionat, chiar și la nivelul minim al standardelor de celeritate impuse de normele naționale în materia contenciosului administrativ și fiscal, de corpul de judecători, magistrați -asistenți și grefieri,cu efect direct asupra gradului de eficiență, prezintă relevanță următorii indicatori statistici:

1. Dosare pe rol (stocul de dosare) în ianuarie 2017

La începutul lunii **ianuarie 2017** pe rolul SCAF erau înregistrate un număr de **7812** dosare, cu **2040** de dosare mai mult decât stocul de dosare înregistrat la începutul anului 2016 și cu **3105** mai mult decât stocul de dosare din anul 2015.

Creșterea anuală constantă semnificativă a stocului de dosare la nivelul SCAF nu este imputabilă sub nicio formă judecătorilor, magistraților-asistenți, respectiv grefierilor SCAF care, în condițiile unei scheme de personal subdimensionate și cu un grad de ocupare satisfăcător în primul semestru al anului 2017, au făcut eforturi remarcabile în a menține standardele de calitate pentru actul de justiție realizat în cadrul SCAF, chiar și sub aspectul duratei procedurii de soluționare.

Astfel, prezintă relevanță faptul că pe parcursul anului 2016 în cadrul SCAF și-au desfășurat activitatea, pe diverse perioade de timp, date fiind pensionările, promovările, transferul unui judecător de la o altă secție și reîncadrarea unui judecător, *un număr de 27 de judecători (inclusiv președintele de secție) și 20 de magistrați- asistenți, constituiți într-un număr de 7 complete de judecată*, situația fiind vizibil îmbunătățită pe parcursul anului 2017, când au fost promovați în cadrul SCAF un număr de 8 judecători, numiți prin concurs, 3 magistrați-asistenți, ceea ce a condus, atât la depășirea efectelor determinate de pensionarea a 3 judecători dar și la constituirea a 3 noi complete de judecată, cu consecința unei ușoare creșteri a dosarelor soluționate.

2. Dosare nou intrate în anul 2017

Datele statistice, supuse analizei, relevă faptul că pe rolul SCAF au fost înregistrate în anul **2017** un număr de **6072** de dosare cu **348** de dosare mai mult față de anul 2016 și cu **963** față de anul 2015.

Structura dosarelor nou intrate pe rolul SCAF în anul 2017 pe stadii procesuale reflectă faptul că din totalul de **6072** de dosare nou intrate - un număr de **4841** de dosare au fost în stadiul procesual recurs, iar restul de **1231** de dosare în stadiul procesual fond, contestații în anulare, revizuirii (conflicte de competență, strămutări, litigii magistrați, contestații în anulare, revizuirii, alte cauze,).

Se poate remarca o scădere a numărului de dosare nou intrate, ca urmare a volumului redus de dosare nou intrate având ca obiect recursuri ce se judecă în baza VCPC, în condițiile în care din totalul de **6072** de dosare, **5842** de dosare au fost înregistrate pe NCPC, și doar **230** de dosare pe VCPC.

Însă numărul recursurilor înregistrate pe rolul SCAF continuă să fie ridicat în raport cu potențialul uman și material de care beneficiază în prezent SCAF, direct implicată și în celelalte activități jurisdicționale ale ICCJ, desfășurate în cadrul completelor de 5 judecători, completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, completelor pentru soluționarea recursurilor în anulare.

3. Dosare pe rol în anul 2017

În ceea ce privește volumul cauzelor de soluționat, rezultat prin însumarea numărului de dosare intrate în cursul anului cu numărul de dosare rămase nesoluționate la sfârșitul anului precedent, SCAF a avut de soluționat în anul 2017 un număr de 13.884 de dosare, în creștere cu 2.388 de dosare față de anul 2016 și cu 4.068 față de anul 2015.

Din totalul de 13.884 al cauzelor de soluționat un număr de 12.402 au fost recursuri, iar restul de 1482 alte cauze (conflicte de competență, strămutări, litigii magistrați, contestații în anulare, revizuirii, alte cauze).

Indubitabil că un număr de 13.884 de cauze din care 12.402 în stadiul procesual recurs, nu putea fi gestionat sub nicio formă de un număr de 25 de judecători, până la 01.07.2017 și respectiv 30 de judecători în al doilea semestru al anului 2017 și de cei 23 de magistrați-asistenți care și-au desfășurat activitatea în cadrul SCAF.

4. Dosare soluționate în cursul anului 2017

În ceea ce privește dosarele soluționate, datele statistice reflectă la sfârșitul anului 2017 un număr de 4172 de dosare, în creștere cu 488 de dosare față de anul 2016 și cu 128 față de anul 2015.

Din totalul de 4172 de dosare soluționate un număr de 2937 au fost recursuri iar restul de 1235 alte cauze (conflicte de competență, strămutări, litigii magistrați, contestații în anulare, revizuirii, alte cauze), context în care au fost pronunțate un număr de 4143 de decizii.

Se poate observa o ușoară creștere a numărului de dosare soluționate, ca urmare a unor eforturi remarcabile din partea judecătorilor SCAF și în egală măsură a promovării în cadrul SCAF a unui număr de 8 judecători și numirii a 3 magistrați-asistenți care a permis conducerii secției înființarea a 2 noi complete de judecată fără a implica împovărarea excesivă a celorlalți judecători și magistrați-asistenți din cadrul SCAF.

Mai mult decât atât decizia conducerii SCAF de a propune Colegiului de Conducere redistribuirea prin repartizarea ciclică a celor mai vechi dosare înregistrate pe rolul SCAF către completele nou înființate a fost o măsură pozitivă menită a conduce la reducerea duratei de soluționare a unor dosare mai vechi de 2 ani pe rolul secției.

Numărul dosarelor redistribuite către cele 3 complete nou înființate pentru anul 2017 a reprezentat, totuși, o măsură de temporizare ușoară, a creșterii duratei procedurii, aproape insesizabilă prin raportare la numărul ridicat de dosare care au depășit doi ani de la data înregistrării pe rolul SCAF.

5. Dosare rămase pe rol la sfârșitul anului 2017

La sfârșitul anului 2017 au rămas pe rolul SCAF un număr de 9712 de dosare, cu 1900 de dosare mai mult decât în anul 2016 și cu 3940 de dosare mai multe decât la sfârșitul anului 2015.

Din totalul de 9712 al dosarelor rămase pe rol un număr de 9465 sunt în stadiul procesual de recurs, iar restul de 247 alte cauze (conflicte de competență, strămutări, litigii magistrați, contestații în anulare, revizuirii, alte cauze).

Este lesne de observat că numărul dosarelor soluționate este inferior numărului dosarelor intrate, ceea ce în mod logic a condus la creșterea stocului de dosare existent la începutul anului 2017, cu tot efortul uman și managerial depus pe tot parcursul anului 2017.

De fapt, fără măsuri concrete, fie de redimensionare a schemei de personal, fie de modificare substanțială a normelor de competență, fie de regândire legislativă a modului de gestionare a dosarelor în recurs, în materia contenciosului administrativ și fiscal, este o utopie a crede într-o reducere vizibilă a stocului de dosare, care prin menținerea condițiilor actuale va continua în mod previzibil același trend de creștere.

Fără îndoială că un stoc de 9712 dosare constituie un motiv de îngrijorare pentru orice conducător de instanță, indiferent de gradul de jurisdicție în care își desfășoară activitatea, însă în materia contenciosului administrativ și fiscal acest lucru are o semnificație mult mai profundă, date fiind nu numai normele legale care impun în mod imperativ soluționarea cauzelor "de urgență și cu precădere", dar și implicațiile sociale și economice ale dosarelor deduse judecătii în fața instanțelor de contencios.

Astfel, în materia contenciosului administrativ și fiscal există un permanent pericolul ca un act de justiție făcut cu întârziere să nu-și mai poată atinge scopul de a restabili ordinii de drept încălcată prin emiterea și executarea unui act administrativ sau fiscal anulat în considerarea unor vicii de legalitate de judecătorul de contencios.

Trebuie să acceptăm faptul că există riscul ca prin executarea unor acte administrativ-fiscalesă se fi produs deja consecințe ireparabile (ex. declanșarea procedurii insolvenței și chiar radierea unor societăți) la momentul pronunțării unei hotărâri definitive de anulare a respectivului act de o instanță de contencios.

6. Încărcătura pe judecător, magistrat- asistent, grefier în anul 2017

6.1. Încărcătură pe judecător în componența diverselor formațiuni de judecată

În anul de referință 2017, SCAF a continuat să fie vulnerabilizată nu doar prin creșterea volumului de activitate, dar și prin prisma fluctuației de personal la nivelul judecătorilor, în contextul în care au fost eliberați din funcție prin pensionare 3 judecători și au fost promovați începând cu data de 1 iulie 2017 un număr de 8 judecători, ceea ce a determinat, luarea unor măsuri organizatorice, cu efect asupra gestionării actului de justiție, în mai multe momente ale anului 2017.

Eforturile depuse de judecătorii SCAF pe parcursul anului 2017 au fost considerabile, atât prin prisma volumului de activitate greu de gestionat și a creșterii complexității dosarelor cât și a necesității de integrare într-un termen foarte scurt a celor 8 judecători nou promovați, în contextul dezideratului de menținere a unor standarde de armonizare a jurisprudenței SCAF precum și a unui climat organizațional bazat pe înțelegere, comunicare și respect.

Prin urmare, pe lângă activitatea de judecată desfășurată în toate tipurile de formațiuni de judecată existente la nivelul ÎCCJ (completul de 3 judecători, completul de 5 judecători, completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, completul competent să judece recursul în interesul legii, Secțiile unite) judecătorii SCAF au fost permanent preocupați *atât de unificarea jurisprudenței secției*, participând activ la discutarea și clarificarea problemelor de drept supuse dezbaterii în cadrul ședințelor de secție, *cât și de pregătirea profesională* la nivel individual, cu accent pe asimilarea legislației în continuă schimbare, a jurisprudenței CEDO și CJUE și prin participarea la diverse cursuri, conferințe, seminarii internaționale.

Nu toate eforturile depuse de judecătorii SCAF se pot cuantifica în date statistice însă sunt reflectate în mod direct prin calitatea actului de justiție desfășurat în cadrul SCAF, inclusiv în componenta privind termenul scurt de soluționare al recursurilor de la fixarea primului termen de judecată, în medie 115 zile.

În medie, pe parcursul anului 2017, și-au desfășurat activitatea în cadrul SCAF un număr de 29 de judecători care au participat la activitatea de judecată, după cum urmează:

-în componența celor 8 complete de 3 judecători (primul semestru al anului 2017), respectiv 10 complete de judecată (al doilea semestru al anului 2017), context în care, în medie, au participat în medie, la 14 ședințe de judecată, 14 ședințe de judecată în procedură de filtrare a recursurilor, au avut de soluționat nu număr de 420,72 dosare, din care au soluționat un număr de 126,42 de dosare și au redactat un număr de 39,2 decizii dintr-un total 1296 decizii redactate de judecătorii SCAF.

Însa având în vedere că pe parcursul anului 2017 s-a înregistrat o importantă fluctuație a judecătorilor, concretizată în pensionări și promovări, datele statistice relevă faptul că încărcătura pe judecător a variat între 1384 și 364 de dosare, numărul dosarelor soluționate între 550 de dosare și 127 de dosare, iar numărul deciziilor redactate între 63 și 6.

Se poate afirma că o încărcătură de 1384 de dosare pe judecător relevă un efort considerabil care nu poate fi justificat decât printr-o înaltă pregătire profesională și un remarcabil devotament față de înfăptuirea unui act de justiție într-un termen acceptabil.

-6 judecători au fost desemnați în componența completelor de 5 judecători în materie civilă (2 membrii titulari și 4 membrii supleanți). Cele două complete de 5 au avut programate 31 de ședințe de judecată, au primit spre soluționare un număr de 621 de dosare și au pronunțat 336 de hotărâri judecătorești;

-27 de judecători, au fost desemnați în componența completelor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, întocmind în medie 2 rapoarte;

-29 de judecători au fost desemnați în compunerea completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, întocmind în medie 2-3 rapoarte

6.2.Încărcătura pe magistrat-asistent în componența completelor de 3 judecători

Datele statistice analizate reflectă faptul că pe parcursul anului 2017, cei 23 de magistrați asistenți, inclusiv magistratul-asistent șef, aflați efectiv în funcție în cadrul SCAF.

-au participat, în medie la, la 6-7 ședințe de judecată, în care au rulat, în medie, un număr de 7341 de dosare, în medie, un număr de 319 dosare/magistrat;

-au rulat un număr de 3540 de dosare în ședințele completului de filtru, respectiv 154 de dosare/ magistrat asistent;

-au redactat un număr de 2859 de decizii, în medie 124 de decizii/ magistrat asistent și 154 de încheieri în procedură de filtrare a recursurilor;

-au întocmit, în medie, 110 rapoarte privind dispozițiile președintelui completului de judecată

Au fost însă și situații în care un magistrat- asistent a intrat în 11 ședințe de judecată, a rulat un număr de 732 de dosare, a redactat un număr de 201 de decizii, ceea ce a presupus un efort profesional remarcabil.

Datele statistice nu reflectă activitatea realizată de magistratul- asistent în cauzele înregistrate pe NCPC, constând în pregătirea și filtrarea dosarelor de recurs (verificarea regularității cererii, propune completului măsurile ce urmează a fi dispuse pentru regularizarea cererii, verificarea complinirii lipsurilor cererii, întocmirea raportului asupra admisibilității în principiu a cererilor de recurs, activități care presupun rularea fiecărui dosar de recurs de cel puțin 4 ori.

Dacă în privința dosarelor înregistrate pe VCPC era posibilă planificarea prin rotație a magistraților asistenți în funcție de ședințele de judecată, în cazul dosarelor înregistrate pe NCPC este absolut necesar ca fiecărui complet să îi fie alocați magistrați - asistenți stabili care să deruleze procedura de pregătire, să poată fi desemnați raportori și să participe alături de complet până la pronunțarea deciziei finale.

6.3. Încărcătura pe greșeri

Cei 10 greșeri de ședință au participat, în medie, la 17 ședințe de judecată, au rulat 734 de dosare pe ședință publică și un număr de 354 de dosare în completul de filtru, au întocmit 1088 documente procedurale (încheieri, practice);

Este absolut remarcabil și efortul profesional al celor 8 greșeri cu atribuții în pregătirea dosarelor înregistrate pe NCPC, au desfășurat procedura prealabilă într-un număr de 6072 de dosare;

La rândul lor cei 6 greșeri, inclusiv prim –greșierul, care își desfășoară activitatea în compartimentul arhivă, au desfășurat activitățile specifice de înregistrare, circuit al dosarelor, comunicare, completare registre, întocmire situații statistice, relații cu publicul în legătură cu un număr de 13.884 de dosare aflate pe rolul SCAF în cursul anului 2017.

E. Evaluarea eficienței și eficacității SCAF prin prisma datelor statistice prezentate

Având în vedere că, pe baza indicatorilor de eficiență, concluziile analizei instanței reprezintă un punct de la care managerul instanței poate gândi acele măsuri concrete care să conducă la o mai bună eficiență a instanței, prezintă relevanță, evaluarea SCAF, prin prisma indicatorilor de eficiență stabiliți prin Hotărârea Secției pentru Judecători a CSM nr.1305/2014 pentru perioada de referință 1.01.2017-31.12.2017, respectiv 1.01.2018-31.03.2018..

1. Rata de soluționare a dosarelor(operativitatea) calculată exclusiv în raport de dosarele nou intrate- după formula raportul dintre dosarele nou intrate în perioada de referință și dosarele soluționate în aceeași perioadă de referință, exprimate procentual

Raportând numărul dosarelor nou intrate, 6072 la numărul dosarelor soluționate în aceeași perioadă de referință- 4172, rezultă o operativitate de 68,70%, ceea ce ar atrage încadrarea instanței în ultimul grad de eficiență agreat, ceea ce este îngrijorător din punct de vedere managerial și în același timp total nedrept față de eforturile depuse de SCAF pe parcursul anului 2017.

Fără îndoială că se impune o analiză a cauzelor care au condus la creșterea acestui indicator de eficiență și la adoptarea unor măsuri organizatorice de natură să conducă în primul rând la o îmbunătățire a fluxului de lucru al dosarelor precum și reducerea timpului de lucru alocat pregătirii ședințelor de judecată, însă efectele unor astfel de măsuri, cel puțin pe termen scurt, vor influența în mod aproape insesizabil indicatorul de operativitate.

Este încurajator faptul că *după primul trimestru al anului 2018* procentul de operativitate al SCAF a crescut la 76,93%(au fost soluționate un număr de 1451 de dosare și au fost înregistrate un număr de 1886 de dosare nou intrate) ca efect al măsurilor manageriale luate pe parcursul anilor 2016-2017, care au condus la ocuparea schemei de personal, ceea ce a permis constituirea a 10 complete de judecată pe parcursul anului 2017, respectiv 2018..

2.Stocul de dosare – calculat ca fiind suma dosarelor aflate pe rol la finele perioadei de referință și nefinalizate, exprimate procentual.

Raportând numărul dosarelor aflate pe rolul secției pe parcursul anului 2017 – 13.884 la numărul dosarelor soluționate la sfârșitul anului 2017- 4172, rezultă un stoc de dosare de 9712, ceea ce reprezintă un procent de 69,95%.

Un stoc de dosare de 69,95% trebuie să reprezinte un motiv real de îngrijorare care să determine luarea unor măsuri pe toate palierele pentru restabilirea echilibrului dintre resursa umană disponibilă și volumul de activitate real, așa încât eficiența și eficacitatea SCAF să nu mai fie în ultimul grad de eficiență.

Creșterea stocului de dosare a fost determinată în primul rând de impactul pe care NCPC l-a avut în privința duratei de soluționare a cauzelor, urmare a efectuării procedurii de pregătire a dosarelor și de filtrare a recursurilor în condițiile art.XVII din Legea nr.2/2013 și art.493 din NCPC, dar și de subdimensionarea schemei de personal a SCAF, prin raportare la creșterea constantă a volumului și complexității dosarelor înregistrate pe rolul SCAF.

Creșterea constantă a numărului de dosare înregistrate pe rolul SCAF în ultimii 8 ani, nesoluționarea favorabilă a unor cereri formulate de conducerea SCAF privind mărirea numărului de judecători și de magistrați -asistenți, vacantarea unor posturi de judecători cu consecința desființării unor complete și supraaglomerarea judecătorilor rămași în activitatea, procedura de filtrare a recursurilor reglementată prin NCPC, au făcut previzibilă creșterea anuală a stocului de dosare aflate pe rolul SCAF.

Toate aceste aspecte au condus la o vulnerabilizare constantă a duratei de soluționare a dosarelor cu stadiul procesual de recurs, în contextul în care, este o realitate faptul că după finalizarea etapei de regularizare (3-5 luni) dosarele rămân în nelucrare pentru intervale mari de timp(12- 18 luni) după care intră în etapa de filtrare (3-4 luni), urmată de fixarea primului termen de judecată (2-4 luni), ceea ce conduce la o durată de soluționare de peste 2 ani .

După **primul trimestru al anului 2018** stocul de dosare a continuat să crească de la 9712 de dosare la 10147 de dosare, ceea ce reprezintă un procent de **95, 71%**.

3. Durata medie de soluționare a cauzelor- timpul mediu scurt între durata înregistrării dosarelor și data pronunțării deciziei finale.

Datele statistice prezentate indică faptul că **65,05%** din totalul cauzelor deduse judecății pe rolul SCAF în anul 2017, au fost soluționate într-un interval de peste 6 luni, iar în cazul recursurilor care reprezintă **70%** din totalul cauzelor înregistrate, procentul crește la **70,40%**.

Situația este mult mai îngrijorătoare dacă am urmări procentul de soluționare al cauzelor la intervale de 1 an, 1an și 6 luni și chiar 2 ani, în contextul în care datele statistice referitoare la primul trimestru al anului 2018 reflectă faptul că au intrat în lucru pe procedura filtru dosarelor de recurs înregistrate pe rolul SCAF în prima parte a anului 2016.

Pentru anul 2017 a fost calculată în medie o durată de soluționare a cauzelor aflate în stadiul procesual recurs, prin luarea în calcul a celor 8 complete de judecată care au funcționat pe tot parcursul anului, de **789 de zile**(539 de zile pentru procedura prealabilă, 135 de zile pentru procedura de filtrare, 115 pentru etapă finală de soluționare)

În acest context, este extrem de relevantă situația statistică întocmită de conducerea SCAF la 13 februarie 2018, care atestă faptul că pe rolul celor 10 complete constituite la nivelul SCAF pentru anul 1018 sunt înregistrate un total de

- **7879** de dosare repartizate fără termen acordat(în faza de raport), cel mai vechi dosar fiind înregistrat la data de **12 ianuarie 2016**.
- **1054** de dosare aflate în procedura de filtru (analiză raport și finalizare recurs), cel mai vechi dosar fiind înregistrat la **3 februarie 2015**
- **1195** de dosare aflate în faza de judecată, cel mai vechi dosar fiind înregistrat la data de **17 septembrie 2014**

Situația este dificilă în cazul soluționării recursurilor și nu a dosarelor de fond/ alte căi extraordinare de atac care nu doar că reprezintă doar **29,60%** din volumul de activitate al SCAF, dar se și soluționează, de regulă, într-un termen mai mic de 6 luni.

Asadar, atât durata de soluționare a cauzelor cât și ponderea dosarelor închise într-un an a continuat să scadă pe parcursul anului 2017, acești indicatori înregistrând la finele anului 2017 valori corespunzătoare ultimului grad de eficiență stabilite prin Hotărârea Secției pentru Judecători a CSM nr.1305/2014.

CAPITOLUL III

IDENTIFICAREA VULNERABILITATILOR SI A CAILOR DE EFICIENTIZARE A ACTIVITATII SECTIEI

Consider că diagnoza situației actuale a SCAF, realizată pe modelul analizei SWOT, este nu doar necesară dar și utilă în procesul de identificare a factorilor interni dar și a celor externi care pot influența activitatea instituției supusă eficientizării, precum și pentru determinarea direcțiilor de acțiune viitoare, prin atenuarea efectelor riscurilor și a maximizării oportunităților din cadrul instanței.

În cele ce urmează evoc un astfel de model de analiză, prin valorificarea datelor statistice, SCAF la nivelul anului 2017, respectiv primul trimestru al anului 2018, a procedurilor interne de lucru stabilite de conducerea SCAF și a altor informații cu relevanță în percepția obiectivă a situației supuse evaluării.

A. Puncte tari

- ✓ un corp de judecători de foarte bună calitate profesională și umană cu o profundă capacitate de adaptare și de gestionare a situației de criză generată de volumul și complexitatea cauzelor aflate pe rolul SCAF;
- ✓ preocuparea permanentă a judecătorilor pentru asigurarea interpretării și aplicării unitare a legii în cauzele deduse judecării în cadrul SCAF și manifestarea unei deschideri atâtn realizarea mecanismelor de unificare a jurisprudenței existente la nivelul ÎCCJ cât și pentru diseminarea către Curțile de apel a unor astfel de informații;
- ✓ interesul manifestat de judecători pentru specializarea profesională, ca premisă de înfăptuire a unui act de justiție de calitate, disponibilitatea de susținere a participării acestora la programe de perfecționare profesională, în țară și străinătate;
- ✓ existența unui corp de magistrați -asistenți și de grefieri bine instruiți profesional cu deschidere pentru activitatea de formare profesională atât la nivel individual cât și la nivel centralizat;
- ✓ asigurarea permanentă a accesului judecătorilor și a magistraților -asistenți la informații de natură legislativă și jurisprudențială;
- ✓ ocuparea completă a schemei de judecători, de magistrați - asistenți și grefieri și existența unor riscuri minime de vacantare a unor posturi pe parcursul anului 2018;
- ✓ existența unui sistem informatizat de gestionare a dosarelor și repartizarea aleatorie a cauzelor (ECRIS) care permite o atentă verificare și monitorizare a circuitului dosarelor;
- ✓ respectarea principiului repartizării aleatorii a cauzelor, precum și a principiului continuității în soluționarea cauzelor, în măsură să asigure controlul judecătorului asupra propriului volum de activitate;
- ✓ existența unor bune practici, concretizate în proceduri interne de lucru care și-au dovedit eficiența în gestionarea administrativă a dosarelor înregistrate pe rolul SCAF, inclusiv sub aspectul reducerii duratei de soluționare a cauzelor urgente;

- ✓ implementarea unor proceduri privind pregătirea dosarelor în recurs, circuitul dosarelor și forma diferitelor acte de procedură în gestionarea administrativă a dosarelor înregistrate pe NCPC;
- ✓ implementarea conceptului de structură de judecată stabilă, prin constituirea începând cu anul 2017 la nivelul SCAF, a unor structuri de judecată stabile, în formula trei judecători, trei magistrați asistenți și 1 grefier;
- ✓ cunoașterea și înțelegerea situație reale a SCAF la nivel palierelor de conducere a ICCJ (președinte, vicepreședinți ICCJ, Colegiul de conducere)

B. Puncte slabe

- ✓ dezechilibrat a volumului de activitate în raport cu resursele umane alocate secției;
- ✓ supraîncărcarea judecătorilor, magistraților- asistenți și grefierilor datorită volumului excesiv de activitate, privit nu doar prin numărul ci și prin dificultatea dosarelor;
- ✓ un stoc ridicat de dosare, cu accent pe numărul ridicat de dosare repartizate fără termen acordat (în faza de raport) 7879;
- ✓ durata mare de soluționare a cauzelor aflate în stadiul de recurs,
- ✓ întâzieri semnificative în redactarea hotărârilor judecătorești;
- ✓ volumul de activitate în continuă creștere dar și inexistența unor mecanisme facile de cunoaștere în timp scurt a jurisprudenței secției, a creat premisele soluționării neunitare a anumitor probleme de drept în cadrul SCAF;
- ✓ subdimensionarea schemei de personal, pe toate palierele, judecători, magistrați- asistenți și grefieri;
- ✓ birocratism excesiv și lipsă de promptitudine în soluționarea procedurilor de suplimentare, modificare și echilibrare a schemelor de personal;
- ✓ spații de lucru insuficiente și alocarea inadecvată a birourilor în care își desfășoară activitatea personalul SCAF;
- ✓ posibilitatea încă redusă de participare a grefierilor la seminarii de perfecționare profesională;
- ✓ instabilitatea legislativă, dublată de o inflație legislativă, cadrul juridic național fiind frecvent supus unor modificări, ceea ce implică adeseori o pregătire improprie a adoptării actelor normative care au influență covârșitoare asupra activității de aplicare și interpretare a legii desfășurate de instanțe;
- ✓ un anumit grad de insatisfacție atât în rândul judecătorilor, magistraților- asistenți și grefierilor dar și în rândul destinatarilor actului de justiție;
- ✓ existența unei proceduri greoaie de actualizarea a jurisprudenței SCAF pe site-ul ICCJ, renunțarea la practica de a publica culegeri de jurisprudență a secției, au îngreunat în mod vizibil accesul publicului interesat la jurisprudența actualizată a SCAF;
- ✓ inexistența unor relații consolidate, interpersonale între judecători, magistrați asistenți și grefieri bazate pe colaborare și respect

C. Oportunități

- ✓ tendințele legislative actuale de simplificare a procedurilor judiciare și de modernizare a cadrului legislativ, inclusiv cu privire la procedura de filtrare a recursurilor
- ✓ existența, într-o fază avansată de dezbateri parlamentară unui proiect legislativ pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr.554/2004, vizând cu precădere creșterea calității actului de justiție și reducerea duratei procedurilor, prin modificarea competenței SCAF, reducerii unor termene procedurale dar și scoaterea recursurilor în materia contenciosului administrativ de sub procedura prevăzută de art.493 NCPC.;
- ✓ existența unor proiecte inițiate de conducerea ICCJ de modificarea a schemei de personal a ICCJ, pentru SCAF fiind vorba de noi posturi de judecători, magistrați-asistenți și grefieri;
- ✓ declanșarea unei proceduri pentru închirierea unui spațiu destinat activității SCAF;
- ✓ tendința de generalizare la nivelul SCAF a formulei 3 judecători, 3 magistrați asistenți și 1 grefier;
- ✓ tendința de transfer al unor sarcini judiciare de la magistratul asistent la grefierul cu studii superioare, prin profesionalizarea și responsabilizarea acestuia.

D. Riscuri

- ✓ lipsa de coerență legislativă de natură a genera confuzii și incertitudini în interpretarea legii, precum și creșterea necontrolată a numărului de litigii în condițiile în care mecanismul de unificare a practicii judiciare se derulează în paralel cu activitatea de judecată;
- ✓ întârzierea sau chiar blocarea procesului legislativ având ca finalitate modificarea normelor de competență dar și a unor norme de procedură în materia contenciosului administrativ și fiscal, aflat în prezent la Camera Deputaților;
- ✓ acutizarea problemelor privind durata procedurii prin neluarea unor măsuri privind modificarea competenței și/sau majorarea schemei de personal a secției;
- ✓ creșterea numărului de contestații privind durata procesului, vector al nemulțumirilor persoanelor implicate în dosarele supuse soluționării în cadrul SCAF, în legătură cu termenele de soluționare al cauzelor;
- ✓ scăderea calității actului de justiție prin prisma unor criterii privind jurisprudență neunitară și scăderea calității motivărilor hotărârilor judecătorești;
- ✓ creșterea gradului de nemulțumire a personalului secției și crearea unei stări de lucru tensionate cu efecte negative pe toate palierele de atribuții;
- ✓ percepție publică negativă cu privire la activitatea SCAF

CAPITOLUL IV

PROPUNERI PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚII MANAGERIALE A SECȚIEI

A. Atribuțiile președintelui de secție în organizarea administrativ –judiciară a secției

Președintele de secție își desfășoară activitatea de organizare, îndrumare și control a activității secției, sub îndrumarea președintelui ICCJ (art.8 alin.(1) lit.) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție), în limitele legii, a regulamentului, în acord cu dispozițiile președintelui, vicepreședinților ICCJ și a hotărârilor Colegiului de conducere al ICCJ (art.31 alin.(1) lit.a) din Regulament).

Exercitarea mandatului de președinte de secție presupune din partea președintelui acesteia, activități concrete, exercitate în conformitate cu dispozițiile art.31 , art.3, art.33 alin.(2) din Regulament) , care presupun:

- ✓ informarea președintelui ICCJ cu privire la activitatea secției în vederea cunoașterii acesteia;
- ✓ organizare și funcționare a sistemului informatic de repartizare aleatorie a cauzelor pe complete de judecată în cadrul secției;
- ✓ stabilirea judecătorilor care compun completele de judecată din cadrul secției și transmiterea spre aprobare Colegiului de conducere a propunerii compunerii completelor de judecată din cadrul secției și programarea ședințelor acesteia;
- ✓ stabilirea atribuțiilor și redistribuire personalului din cadrul secției, aprobarea programul de participare a magistraților- asistenți și a grefierilor de ședință la activitatea de judecată;
- ✓ convocarea judecătorilor secției și supunerea dezbaterii acestora a jurisprudenței ICCJ și altor probleme de interes general, în vederea luării măsurilor necesare pentru buna desfășurare a activității secției;
- ✓ stabilirea grupurilor de lucru formate din 2-3 judecători și/sau magistrați asistenți ai secției pentru identificarea problemelor de drept care generează practică neunitară și propunerea de soluții în scopul rezolvării acestora, inclusiv propunerea de sesizare a ICCJ de către Colegiul de conducere al acesteia cu cereri de recurs în interesul legii, în vederea unificării practicii pe diverse probleme de drept;
- ✓ exercitarea atribuțiilor prevăzute de art.31 alin.(5) din Regulament cu privire la desemnarea membrilor completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

B. Conducerea managerială anterioară a SCAF punct de pornire important în managementul secției

În precedentele mandate ale președintelui de secție(2012-2018) principalele obiective au fost implementarea Noului cod de procedură civilă, identificarea și implementarea unor măsuri privind gestionarea în mod unitar a unui număr mare de dosare, reducerea duratei de soluționare a cauzelor prin măsuri privind propunerea unor modificări legislative, propuneri

de ocupare a posturilor vacante, de mărirea a schemei de personal, a unificării jurisprudenței și nu în ultimul rând menținerea unui climat de liniște necesar desfășurării activității în cadrul SCAF.

Chiar dacă obiectivele propuse în mandatele anterioare au fost parțial atinse, SCAF continuă să prezinte vulnerabilități sub aspectul volumului de activitate ridicat, durata lungă de soluționare a dosarelor aflate în stadiul procesual al recursului, schema de personal subdimensionată, creșterea stocului de dosare, *așa încât se impune atât continuarea eforturilor din mandatele precedente cât și identificarea unor noi direcții de acțiune circumscrise nevoii de eficientizare a activității manageriale la nivelul SCAF, urmărindu-se în mod consecvent, respectarea valorilor fundamentale ale sistemului judiciar românesc și anume eficiență în gestionarea resurselor și a actului de justiție, îmbunătățirea calității actului de justiție, transparența procedurilor judiciare și a instituțiilor, integritate și responsabilitate, garantarea accesului liber la justiție, respectul față de cetățean.*

Fără îndoială că SCAF se confruntă în prezent cu provocări specifice în ceea ce privește eficiența actului de justiție, generate de realitatea existenței unor proceduri îndelungate în soluționarea recursurilor, a unui procent redus de soluționare a cauzelor față de cauzele nou intrate, a unor întârzieri în redactarea hotărârilor judecătorești, a unui număr ridicat de cauze pendinte ceea ce indică în mod clar nevoia unor îmbunătățiri suplimentare din punct de vedere managerial..

C. O comunicare optimă și o bună colaborare cu președintele și cu cei doi vicepreședinți ai ÎCCJ componentă importantă în managementul secției

Având în vedere structura ierarhică a instanței, conducerea SCAF are sarcina de a asigura buna organizare și desfășurare a activității proprii, prin realizarea eficientă a unui stil de management participativ, care presupune o bună colaborare atât pe vertical, vicepreședinți, președinte ICCJ, cât și pe orizontal, între membrii secției, în scopul realizării unor obiective comune, subsumate creșterii calității justiției ca serviciu public.

Numai o relaționare reciprocă pe ambele niveluri poate să conducă la cunoașterea și asumarea punctelor slabe sau forte ale secției, și implicit la posibilitatea găsirii modalităților concrete, practice de înlăturare a vulnerabilităților constatate, într-un termen menit a împiedica acutizarea acestora.

Rolul președintelui de secție, în calitatea sa de manager executiv, se limitează la evaluarea corectă a situației secției, identificarea la timp a aspectelor care pot afecta activitatea secției, comunicarea acestora fără întârziere pe linie verticală, inițierea unor propuneri și măsuri, care odată asumate de personalul secției să conducă, sub coordonarea președintelui și a celor doi vicepreședinți, la adoptarea unor măsuri concrete pentru îmbunătățirea activității SCAF.

Președinții de secție sunt managerii de zonă care au cea mai mare implicare efectivă în activitatea concretă a secției, pe care o organizează din punct de vedere administrativ-judiciar, ceea ce implică o bună cunoaștere a tuturor aspectelor tehnice ale secției, cu

particularitățile, specificul și tarele acesteia, dar mai ales o bună colaborare cu factorii decidenți.

Prin urmare, consider esențială consolidarea echipei de conducere și implementarea unui sistem de conducere integrat la nivelul ÎCCJ, bazat pe însușirea unor obiective comune, pe încredere și respect reciproc, circumscris obiectivului comun privind creșterea calității actului de justiție în cadrul SCAF.

D. Transparența actului de conducere propus

În opinia mea comunicarea și colaborarea corectă, completă și deschisă cu întreg personalul secției reprezintă o condiție esențială în realizarea unui act de management participativ, care reclamă o pondere însemnată a deciziilor colective.

În cazul deciziilor individuale, personalul secției trebuie să cunoască motivele care au fundamentat alegerea unei soluții, așa încât receptarea și acceptarea acestora să fie mai rapidă și mai ușoară.

Este absolut necesară creșterea gradului de coeziune la nivelul întregului personal și înlăturarea factorilor demotivanți, ceea ce presupune o informare corectă și completă atât cu privire la vulnerabilitățile și deficiențele constatate cât și cu privire la măsurile propuse în consecință, evitarea suprainformării și a speculațiilor informaționale, precum și eliminarea barierelor de comunicare.

Sub acest aspect, se impune încurajarea participării întregului personal la construirea actului decizional al judecătorilor, în scopul cunoașterii posibilelor zone de vulnerabilizare ale secției dar și luării unor măsuri prompte pentru preîntâmpinarea unor posibile disfuncționalități.

Îmi propun o transparență sporită cu privire la toate demersurile de interes general pentru SCAF, ceea ce implică și cunoașterea în timp util de către personalul secției, a aspectelor pe care Colegiul de conducere urmează să le dezbată, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de art.19 alin.1 lit.j) din Regulament, în legătură cu activitatea SCAF, așa încât președintele de secție să poată prezenta și susține un punct de vedere asumat în cadrul secției.

Propun publicarea în folder-ul comun SCAF a înscrisurilor supuse dezbaterii colegiului de conducere, atunci când se referă la activitatea SCAF, în condițiile în care, în prezent, pe rețeaua intranet a instanței se publică, potrivit art.20 alin.6 din Regulament convocatorul ordinii de zi și hotărârile colegiului de conducere, de cele mai multe ori în extras.

E. Gestionarea disfuncțiilor privind resursele umane și materiale disponibile la momentul iunie 2018

1. Resurse umane

Potrivit statului de funcții și de personal ale ICCJ, actualizate la nivelul anului 2018, pentru SCAF sunt prevăzute în schema aprobată un număr total de 90 de posturi:

- 34 posturi de judecător, din care un post de conducere

- 24 posturi de magistrați asistenți, din care un post de conducere
- 33 posturi de grefieri, din care 3 de conducere

Grație faptului că în anul 2017 un obiectiv important permanent, în exercitarea atribuțiilor manageriale, a fost ocuparea posturilor vacante, la nivelul anului 2018 secția își desfășoară activitatea cu schema ocupată, la nivel de posturi de judecător / de magistrat-asistent.

1.1. Organizarea judecătorilor SCAF

Pentru anul 2018, colegiul de conducere al ÎCCJ a aprobat constituirea la nivelul SCAF a 10 complete de judecată, în compunerea cărora au fost repartizați 30 de judecători, cu respectarea principiului contunuității completului de judecată.

Având în vedere că 4 dintre judecători și-au început activitatea în cadrul SCAF în luna mai 2018, iar un singur complet de judecată din cele 10 aprobate era incomplet (compus doar din 2 judecători stabili), urmează ca abia începând cu luna septembrie să se decidă și asupra formei de participare cu caracter stabil a celorlalți 3 judecători în completele de 3 judecători, în contextul unor necunoscute referitoare la pensionarea unor judecători, soluționarea unei cereri de numire formator la INM precum și a unei cereri de transfer la o altă Secție a ICCJ.

1.2. Organizarea magistraților -asistenți

Pentru anul 2018 s-a decis continuarea procesului de stabilizarea a magistraților-asistenți pe complete de judecată, context în care, față de numărul insuficient de magistrați-asistenți, s-a agreat măsura desemnării celor 24 de magistrați-asistenți în mod diferit pe cele 10 complete de judecată. (5 complete de judecată cu câte 3 magistrați-asistenți, 3 complete de judecată cu câte 2 magistrați- asistenți și 1 complet de judecată cu un singur magistrat- asistent).

Conducerea SCAF a considerat că pentru buna funcționare a celor 10 complete de judecată este necesară repartizarea unui număr de 3 magistrați asistenți stabili pentru fiecare complet, ceea ce ar fi necesitat ca un număr minim de 30 de magistrați asistenți să își desfășoare activitatea în cadrul SCAF.

1.3. Grefierii

Corpul de grefieri acoperă întreaga plajă de activități ce se desfășoară în cadrul SCAF, fiind repartizați, pe ședințe de judecată, procedură prealabilă, compartiment arhivă, alte activități cu caracter administrativ

Pentru desfășurarea activității de judecată în cadrul celor 10 complete înființate în cadrul SCAF au fost repartizați 19 de grefieri de ședință, 3 grefieri dactilografi și un grefier cu atribuții de aprod.

Regula este că împărțirea grefierilor alocați celor 10 complete de judecată în două grupe, prima pentru pregătirea dosarelor înregistrate pe NCPC în procedura prealabilă(8 grefieri) și cea de-a doua pentru desfășurarea activităților specifice ședinței de judecată(11 grefieri).

Așadar, la nivelul anului 2018 conducerea SCAF a dispus alocarea a câte 1 grefier de ședință stabil pentru fiecare complet de judecată,

Excepția o reprezintă situația completului C1, considerat pilot, în care ambii grefieri repartizați îndeplinesc prin rotație atât atribuțiile specifice ședinței de judecată cât și cele specifice pregătirii dosarelor în procedura prealabilă.

Grefierilor tehnoredactori și grefierul cu atribuții de aproad își desfășoară activitatea în raport cu cele 10 complete de judecată.

Cei 6 grefierii cu atribuții de arhivă, inclusiv grefierul șef, gestionează întreaga activitate (înregistrare dosare și repartizare aleatorie, coasere corespondență în dosare, predare ședințe, corespondență - primire, distribuire, răspuns, certificate, expediere, comunicare hotărâri, scanare HISTORE, dosare suspendate, introducerea dosar ECRIS, arhivare, activitate cu publicul.

2. Resurse materiale

SCAF își desfășoară activitatea în imobilul din str. Batiștei, în condiții nesatisfăcătoare de natură a afecta grav activitatea secției pe toate nivelele de atribuții, în condițiile în care vorbim de o singură sală de ședință, un număr insuficient de birouri, spații destinate publicului și de depozitare total improprii

Fără îndoială că starea precară a condițiilor în care își desfășoară activitatea întreg personalul SCAF constituie un factor demotivant cu efecte negative semnificative asupra eficienței și calității activității de judecată.

Supraaglomerarea birourilor, reprezintă un factor de stres care împiedică atât judecătorii cât și magistrații- asistenți și grefierii să își desfășoare activitatea profesională în condiții de minim confort și concentrare, așa încât nu se poate vorbi de o gestionare eficientă a timpului de lucru, cu consecința firească a instalării unui grad de lentoare în desfășurarea activităților specifice.

În situația în care identificarea unui spațiu adecvat desfășurării activității SCAF este unul de durată, este necesară adoptarea unor soluții de adaptare a spațiului actual al ÎCCJ la cerințele specifice desfășurării în condiții rezonabile a actului de justiție,

F. Măsuri propuse cu privire la corelarea schemelor de personal cu volumul de activitate

Volumul de activitate reprezintă o problemă dificil de gestionat din cauza posibilităților reduse de a limita numărul de cauze nou intrate, așa încât se impune:

În primul rând, susținerea în continuare a demersurilor constante făcute de conducerea SCAF privind:

- ✓ *majorarea schemei de personal a SCAF* (ultimul demers prin care se solicita majorarea schemei de personal a secției cu 3 judecători, 10 magistrați asistenți și 10 grefieri de ședință, fiind datat 3 aprilie 2018), în considerarea obiectivului privind generalizarea la nivelul SCAF a formulei 3 judecători/3 magistrați asistenți pe toate cele 10 complete de judecată aprobate pentru anul 2018, dar și posibilitatea degrevării magistratului-asistent șef de o parte din atribuțiile derivate din participarea sa la completele de 3 judecători,
- ✓ *implicarea ÎCCJ în susținerea demersului legislativ privind reșezarea competențelor în domeniul contenciosului administrativ și fiscal*, în scopul reducerii pe termen mediu și lung a numărului de dosare nou intrate, dar și pentru reglementarea unei eventuale norme tranzitorii care să permită scoaterea de pe rol a unor dosare, potrivit noilor norme de competență, în scopul reducerii pe termen scurt a stocului de dosare dar și a reducerii duratei de soluționare al cauzelor.

În al doilea rând, formularea și fundamentarea unor noi propuneri de creștere a numărului de magistrați -asistenți, într-o primă etapă cu 3 magistrați -asistenți, cu implicarea exclusivă a acestora în realizarea mecanismelor de unificare a jurisprudenței în cadrul SCAF, dar și îmbunătățirii transparenței actului de justiție, prin selectarea și publicarea jurisprudenței SCAF, și cu 3 grefieri pentru compartimentul arhivă, în scopul îmbunătățirii activității privind înregistrarea și circuitul dosarelor, completarea evidențelor SCAF, îmbunătățirea activității de relații cu publicul.

În al treilea rând, se impune intensificarea pregătirii profesionale a grefierilor de ședință, sub atenta coordonare și implicare a magistraților-asistenți, dar și a grefierului- șef, așa încât aceștia să fie în măsură să preia, într-un termen cât mai scurt, o parte din atribuțiile actuale ale magistraților asistenți.

În al patrulea rând, completarea formulei agreeată astăzi la nivelul SCAF, respectiv 3 judecători/3 magistrați -asistenți/ 1 grefier de ședință cu câte încă 1 grefier de ședință, așa încât dosarele nou intrate să fie gestionate integral în cadrul unor formule stabile, 3 judecători, 3 magistrați asistenți, 2 grefieri de ședință. O asemenea măsură poate fi luată și în condițiile actuale de personal prin desființarea celor două grupe de grefieri (grefieri cu atribuții în pregătirea dosarelor-8-, respectiv grefieri de ședință - 10) și renunțarea la grefierii dactilografi-3- cu consecința preluării activității acestora de către grefierii de ședință .

Nu în ultimul rând, se impune și o mai bună centralizare și sistematizare a jurisprudenței SCAF așa încât să fie redus atât timpul de identificare a jurisprudenței cât și evitarea riscului generării unei jurisprudențe neunitare, prin luarea unor măsuri, împreună cu specialiștii IT, în legătură cu identificarea unor motoare de căutare care să corespundă acestui demers.

În vederea evitării riscului generării unei jurisprudențe neunitare propun formarea unei baze de date, în legătură cu soluțiile mai importante sau de principiu, precum și a temeiurilor de drept, imediat după pronunțare, prin centralizarea evidențelor întocmite de fiecare complet de judecată, în condițiile art.45 pct.4 lit.b din Regulament.

G. Direcții de acțiune în plan profesional

Măsurile impuse pentru ameliorarea calității actului de justiție se grefează pe următoarele coordonate: *menținerea unor standarde superioare în pregătirea judecătorilor, amagistraților - asistenți și a greșierilor, unificarea practicii judiciare, reducerea duratei procedurilor judiciare.*

Dominantă în activitatea președintelui de secție este pregătirea profesională a colectivului, activitatea de verificare a practicii judiciare la nivelul secției, ceea ce presupune o bună colaborare și armonizare cu activitatea celor doi vicepreședinți, prin prisma atribuțiilor reglementate prin dispozițiile art.15 alin.(1) lit.c,d și e din Regulament.

1. Menținerea standardelor de calitate în pregătirea profesională a personalului secției

Sub aspectul necesităților și identificării celor mai potrivite măsuri privind formarea profesională consider că se impune o implicare reală a judecătorilor în stabilirea direcțiilor de formare profesională ale magistraților - asistenți, și în egală măsură a magistraților asistenți în formarea profesională a greșierilor de ședință.

Generalizarea unor echipe stabile, judecători, magistrați asistenți, greșieri de ședință are și beneficiul identificării unor coordonate care să asigure o pregătire profesională reală cu implicații asupra calității activităților desfășurate de fiecare categorie profesională implicată.

Totodată, pledez și pentru implicarea persoanelor cu funcții de conducere din cadrul SCAF, magistrat-asistent- șef, respectiv greșieri șefi, în identificarea necesităților de formare ale fiecărei persoane, în condițiile în care pe fondul unor activități de control cu rol preventiv pot fi identificate și deficiențele profesionale ale fiecărei persoane controlate.

1.1. Menținerea unor standarde profesionale în cazul judecătorilor se bazează în mare măsură, pe studiul individual. În acest scop vor fi asigurate condițiile realizării acestora prin degrevarea de competențe extraprofesionale, așa încât să fie facilitată participarea acestora la activitatea de formare organizată de INM sau alte instituții de învățământ.

Continuarea informării zilnice a judecătorilor și magistraților asistenți cu privire la actele normative nou apărute, investigarea on-line a site-urilor autorităților judiciare europene pentru capturarea jurisprudenței, facilitarea accesului judecătorilor și magistraților asistenți la jurisprudența SCAF, la soluțiile pronunțate aflate în curs de redactare, a decizii pronunțate de completele în dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv completele pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, chiar anterior motivării și publicării, sunt doar câteva măsuri menite a facilita menținerea unor înalte standarde profesionale a personalului care își desfășoară activitatea în cadrul SCAF.

În acest sens, pentru evitarea apariției unor erori de soluție, argumentație și analiză, pe problema de drept dezlegată, propun ca informarea cu privire la soluțiile pronunțate în completele în dezlegarea unor chestiuni de drept de competența SCAF să aibă loc imediat după pronunțarea deciziei, prin comunicarea unei copii de pe minută fiecărui judecător, concomitent cu depunerea acesteia în folderul comun al SCAF.

1.2. Formarea profesională a magistraților- asistenți urmează a se realiza pe baza unui plan anual care să reflecte nevoile reale de perfecționare a fiecărui magistrat, rezultate atât în urma discuțiilor purtate cu fiecare magistrat- asistent, prin intermediul magistratului-asistent șef, cât și din recomandările judecătorilor cu care magistratul lucrează în mod direct.

În opinia mea, pregătirea profesională a magistraților asistenți nu trebuie să fie realizată, doar în mod centralizat sau prin programe de formare cu caracter general ci trebuie să fie atent adaptată atât specificului activității de contencios administrativ și fiscal, cât și necesității reale de înlăturare sau preîntâmpinare a unor deficiențe în activitatea profesională curentă, conștientizate în primul rând de magistrat și confirmate de judecătorul sub coordonarea căruia își desfășoară activitatea.

1.3. În ceea ce privește pregătirea profesională a grefierilor se va acționa în sensul celor ce urmează

- ✓ întocmirea unor planuri anuale de formare a grefierilor de ședință, cu implicarea reală a magistraților asistenți, în contextul în care necesitățile reale de formare diferă de la un grefier la altul și sunt percepute în mod direct și constant de persoanele din echipa în care își desfășoară activitatea fiecare grefier;
- ✓ întocmirea unor planuri de formare anuală a grefierilor cu atribuții de arhivă, cu implicarea magistratului asistent-șef, a grefierilor șefi dar și a specialiștilor IT, având în vedere că prin intermediul acestor grefieri, se gestionează cea mai mare parte a activităților generate de aplicarea și implementarea programului ECRIS;
- ✓ creșterea gradului de responsabilitate al grefierilor, în mod constant și progresiv, astfel încât aceștia să conștientizeze importanța activității lor proiectată în procesul îndeplinirii actului de justiție și a perspectivelor de preluare treptată de la magistrații-asistenți a unor sarcini non-jurisdicționale; sub acest aspect, se impune o mai mare implicare atât a magistratului asistent șef cât și a grefierilor șef
- ✓ extinderea demersurilor pentru accesarea de către grefieri a programelor/cursurilor de e- learning care implică costuri reduse și participarea largă, nedeplasabilă a personalului la sesiunile de formare;
- ✓ verificarea și îndrumarea permanentă a grefierilor, de către magistrații asistenți, în vederea responsabilizării acestei categorii de personal în întocmirea lucrărilor la un nivel calitativ ridicat, în termene legale și regulamentare
- ✓ responsabilizarea grefierilor șefi, ceea ce implică realizarea din partea acestora a unor activități de supraveghere și control prin care să se analizeze nu doar modul de desfășurare efectivă a muncii, ci și cunoașterea de către personalul auxiliar a dispozițiilor legale în baza cărora lucrează, fiind astfel necesar a se realiza o colaborare intensă între grefierii șefi cu magistratul asistent șef pentru identificarea aspectelor teoretice și practice ce necesită a fi lămurite.

2. Unificarea jurisprudenței la nivelul secției, prin prisma mecanismului administrativ prevăzut de art.33 din Regulament

Lipsa de unitate a jurisprudenței, cauzată de interpretări diferite care au fost date unor anumite probleme de drept, de cele mai multe ori ca urmare a abundenței actelor normative, a frecvențelor modificări legislative, precum și a transpunerii inadecvate la realitățile sociale interne a acquis-ului comunitar, a reprezentat unul din factorii negativi care au condus la scăderea încrederii publicului în buna funcționare a justiției ca serviciu public.

Statul român a fost constant sancționat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului și pentru lipsa de uniformitate, incoerență în plan legislativ și divergențe de jurisprudență, chiar la nivel de ÎCCJ, aspecte susceptibile să creeze un climat general de incertitudine juridică.

Pentru asigurarea în continuare a securității raporturilor juridice, a predictibilității hotărârilor judecătorești pronunțate, în conformitate cu jurisprudența CEDO, la nivelul SCAF vor fi întocmite și respectate direcții de acțiune pentru îmbunătățirea strategiei de unificare a jurisprudenței, în sensul celor ce urmează

2.1. Pe un prim palier, se va pune accent pe preîntâmpinarea generării unei divergențe de jurisprudență, sens în care voi urmări:

- ✓ identificarea lunară prin implicarea magistratului asistent șef, a dosarelor cu caracter repetitiv și aducerea la cunoștința judecătorilor și magistraților – asistenți, imediat după centralizarea datelor, și într-o etapă anterioară pronunțării hotărârii finale.
- ✓ identificarea și prezentarea de către magistratul – asistent a practicii secției cu ocazia soluționării dosarelor similare ce sunt pe rolul fiecărui complet de judecată în vederea respectării jurisprudenței în materie.
- ✓ centralizarea deciziilor considerate relevante selectate imediat după pronunțare, având în vedere că intervalul de timp scurs de la data pronunțării hotărârii și până la data redactării deciziei, cu completarea corespunzătoare a folderul-ui comun SCAF, poate varia destul de mult ceea ce poate împieta asupra cunoașterii în timp real a jurisprudenței secției.

Sub acest aspect, se impune o bună colaborare cu judecătorii SCAF, prin raportare la exercitarea atribuției reglementate prin dispozițiile **art.45 alin.1 pct.4 lit.b din Regulament**, în sarcina președintelui completului, constând în notarea în evidența secției, după pronunțarea hotărârilor a soluțiilor mai importante sau de principiu și temeiurile de drept ale acestora ori desemnarea unui alt membru al completului ori magistratul-asistent în acest scop.

Propun agrearea, în ședința secției, a unei proceduri unitare cu privire la selectarea hotărârilor relevante ale secției încă de la momentul pronunțării, ca și publicarea în folder-ul comun SCAF a selecției efectuate după fiecare ședință de judecată, sub denumirea *...”hotărâri relevante pronunțate”...*

În efectuarea acestor activități propun, *la acest moment*, implicarea magistratului asistent șef, care în opinia mea ar trebui degrevat de o parte din activitățile derulate în cadrul completului de 2 judecători, iar *în perspectiva majorării schemei SCAF* cu noi magistrați asistenți, implicarea unui grup de 2-3 magistrați asistenți constituit cu caracter permanent, în considerarea importanței activităților specifice mecanismelor de unificare a jurisprudenței.

2.2. Pe un al doilea palier, se va urmări unificarea jurisprudenței secției, pe fondul îmbunătățirii și dinamizării mecanismului reglementat prin dispozițiile art.33 din Regulament.

În scopul asigurării caracterului unitar al jurisprudenței secției, urmează să procedez la organizarea lunară a unor ședințe de secție în care temele de discuție pot să vizeze atât aspecte legate de problema practicii judiciare neunitare identificate la nivelul SCAF, cât și probleme de drept susceptibile a genera o astfel de practică, în această modalitate dezbaterile judecătorilor vor putea avea un rol preventiv cu efect în formarea unei viziuni jurisprudențiale unitare.

Primul pas în organizarea și coordonarea mecanismelor de uniformizare a jurisprudenței SCAF îl reprezintă identificarea completă și cât mai rapidă a problemelor de drept soluționate cu valoare de principiu în mod diferit în cadrul SCAF, cu prezentarea sistematică a argumentelor ce au condus la adoptarea unor astfel de soluții.

În continuare, toate aceste probleme de drept, care au generat o jurisprudență neunitară, vor fi comunicate, spre studiu și analiză tuturor judecătorilor secției, solicitându-se transmiterea unui feed-back, într-un termen prestabilit.

Președintele de secție va centraliza toate punctele de vedere, arătând argumentele în sprijinul fiecărei opinii, numărul de persoane ce adoptă măsura majoritară/minoritară, pentru a fi supuse dezbaterii în ședințele Plenului Judecătorilor SCAF, în vederea adoptării de soluții de unificare a practicii jurisprudenței.

Se va urmări ca agenda de lucru și studiile întocmite asupra problemelor de drept să fie înaintate în timp util spre analiză judecătorilor secției, în scopul creierii cadrului necesar realizării unor discuții interactive care să permită o analiză aprofundată a argumentelor care au condus la generarea unei jurisprudențe neunitare în cadrul SCAF, luării unor măsuri de unificare, respectiv aprecierii asupra oportunității declanșării mecanismelor legale de unificare - completul competent pentru soluționarea recursurilor în interesul legii și completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

2.3. Pe un al treilea palier, se va urmări diseminarea jurisprudenței SCAF, după cum urmează:

Centralizarea, sistematizarea și publicarea în sistemul informatic intern a soluțiilor de principiu și de unificare a practicii judiciare, precum și comunicarea soluțiilor de unificare a practicii adoptate de Plenul judecătorilor secției, secțiilor de profil ale curților de apel.

Selectarea deciziilor relevante, trimestrial, și transmiterea, sub coordonarea vicepreședintelui ÎCCJ, către CSM, INM, Curți de Apel, precum și transpunerea acestora pe site-ul instanței, pentru a le face cunoscute tuturor judecătorilor din țară.

Este importantă selectarea deciziilor prin care au fost dezlegate probleme de drept și publicarea în timp util a respectivelor hotărâri relevante pe site-ul ÎCCJ, dar și implicarea în procedura de selectare a deciziilor relevante în vederea publicării lor în Buletinul

Jurisprudenței, Buletinul Casației și eventual reluarea tradiției de publicare a unor culegeri de jurisprudență a SCAF.

Sub acest aspect, se impune o mai bună colaborare cu serviciul legislație, studii și documentare, prin prisma dispozițiilor art.59 lit.c din Regulament dar și o accelerare a ritmului de selectare, prelucrare și transmitere către secții a deciziilor relevante, pentru a fi puse în dezbateră judecătorilor în vederea publicării.

Consider că în prezent există o anumită lentoare în publicarea jurisprudenței SCAF pe site-ul ÎCCJ, așa încât se impune acordarea unei atenții sporite acestei activități, dar și creșterii numărului de hotărâri publicate integral și identificarea unor cuvinte cheie și criterii de căutare clare care să faciliteze accesul la acestea.

3. Încurajarea și facilitarea implicării directe a judecătorilor SCAF în procedura de unificare a jurisprudenței altor instanțe, implică următoarele direcții de acțiune

Participarea președintelui de secție la întâlnirile organizate de INM și a unor judecători anume desemnați la ședințele trimestriale organizate de Curțile de apel destinate dezbaterii problemelor de drept ce generează practică neunitară, în acord cu Hotărârea Secției pentru Judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii nr.148/19.03.2015.

Participarea unor judecători anume desemnați la ședințele de practică organizată trimestrial la nivelul fiecărei curți de apel, după o prealabilă consultare și repartizare a judecătorilor pe curți de apel.

Participarea judecătorilor SCAF la ședințele de unificare a jurisprudenței, organizate la nivel de Curți de apel, va facilita un dialog direct în legătură cu jurisprudența SCAF cât și în legătură cu probleme incluse în planul de discuție dar și cele care au fost ridicate în timpul respectivelor întâlniri.

Totodată propun instituirea unei baze de date referitoare la problemele de drept discutate la nivelul fiecărei Curți de apel, așa încât judecătorii SCAF să fie informați în timp scurt în legătură cu discuțiile purtate la nivelul fiecărei curți de apel.

4. Reducerea duratei procedurii dosarelor cu stadiul procesual recurs

Având în vedere potențialul deosebit al judecătorilor în ceea ce privește capacitatea și nivelul de pregătire profesională, cât și necesitatea limitării cauzelor de temporizare a duratei de soluționare a dosarelor aflate în stadiul procesual recurs, se impun ca imperative pentru viitor:

Reducerea semnificativă a duratei de soluționare a dosarelor de recurs, cu referire concretă la reducerea perioadei de inactivitate a dosarelor, identificată ca fiind cuprinsă între momentul finalizării procedurii prelabile (după circa 3-5 luni de la data înregistrării dosarului pe rolul SCAF) și momentul declanșării procedurii de filtrare a dosarelor.

În prezent, durata de soluționare a dosarelor de recurs este, în medie, de 789 de zile și este determinată de însumarea a 4 perioade de timp, respectiv:

T1 -durata de efectuare a procedurii de regularizare, care în medie este cuprinsă între 3 și 5 luni

T2 - durata de inactivitate a dosarului cuprinsă între momentul finalizării procedurii de regularizare și durata declanșării procedurii de filtrare a recursurilor, care în medie este cuprinsă între 1 an și 1 an și 6 luni

T3 - durata procedurii de filtrare, fiind în medie de 135 de zile

T4 - durata de soluționare cuprinsă între momentul finalizării procedurii de filtrare și momentul pronunțării deciziei finale, fiind în medie de 115 zile

Prin urmare, este lesne de observat că *durata procedurii de soluționare a recursurilor este afectată de durata de inactivitate a dosarelor de recurs(T2)* care a crescut constant în ultimii ani datorită accentuării dezechilibrului dintre numărul de *judcători, magistrați asistenți și grefieri care și-au desfășurat activitatea în cadrul SCAF și volumul dosarelor aflate pe rolul SCAF.*

Fără îndoială, că se impune și analiza factorilor care generează valoarea de timp exprimată prin indicatorii T1, T3 și T4, însă cea mai mare atenție trebuie să o acordăm reducerii valorii exprimate prin indicatorul T2.

În acest context, consider că se impune o monitorizare atentă a duratei de soluționare a cauzelor aflate în stadiul procesual de recurs prin întocmirea unei evidențe permanente, pe fiecare complet de judecată, pentru monitorizarea distinctă a indicatorilor T1, T3, T4 și luarea unor măsuri pentru înlăturarea oricăror deficiențe de ordin subiectiv care ar putea conduce la mărirea nejustificată a duratei de timp exprimate de fiecare dintre cei 3 indicatori.

Pentru a reduce durata de soluționare a cauzelor, prin prisma evitării efectului de temporizare a procedurilor, exprimate prin indicatorii T1, T3 și T4, se impune:

- ✓ responsabilizarea, pregătirea și controlul activității desfășurate de grefierii cu atribuții în procedura de regularizare, sub atenta supraveghere a magistraților asistenți, pentru a se evita erori în această etapă;
- ✓ responsabilizarea, coordonarea magistraților asistenți desemnați să întocmească rapoartele privind admisibilitatea recursurilor, de către președintele completului de judecată, inclusiv prin fixarea unor standarde de calitate, pentru a se evita restituirea raportului și implicit prelungirea duratei procedurii de filtrare;
- ✓ stabilirea unor proceduri comune în gestionarea dosarelor așa încât dosarele să fie incluse în procedura de filtrare, în ordinea înregistrării, cu excepția situației în care la nivel de secție au fost agreate, în mod unitar, criterii de prioritate;
- ✓ asigurarea accesului facil al judecătorilor și magistraților asistenți la jurisprudența secției, prin implementarea, cu sprijinul specialiștilor IT al ICCJ, a unor motoare de căutare care să permită identificarea rapidă a jurisprudenței, simplul acces la folder-ul comun nefiind suficient, ar putea să conducă la reducerea timpului de pregătire atât a

rapoartelor cât și a ședințelor de judecată, cu efect asupra duratei de soluționare exprimată prin indicatorii T3 și T4;

- ✓ verificarea periodică a modului de aplicare a dispozițiilor procedurale și regulamentare prin aplicarea judicioasă a dispozițiilor regulamentare de către președinte sau de către unul dintre membrii completului și luarea măsurilor necesare pentru evitarea prelungirii duratei procedurii din motive subiective, în oricare din intervalele exprimate prin indicatorii T1, T3 și T4;
- ✓ asigurarea continuității completelor de judecată și crearea unor echipe de lucru judecătorești - magistrați asistenți, grefieri, ceea ce va contribui la creșterea gradului de responsabilitate pe fiecare complet, poate să constituie un alt factor menit să conducă la atenuarea duratei de soluționare a cauzelor.

Trebuie subliniat faptul că prin monitorizarea acestor indicatori putem obține o reducere a duratei de soluționare care însă devine nesemnificativă fără măsuri de reducere a duratei de inactivitate a dosarului, exprimate prin indicatorul T2, condiții în care se impun:

- ✓ întocmirea unei evidențe distincte, pe fiecare complet de judecată, cu privire la cauzele cu o durată de inactivitate mai mare de 6 luni, respectiv un an de la finalizarea procedurii de regularizare (T1), situații ce vor fi discutate în ședințele de secție în vederea discutării posibilelor măsuri ce pot fi dispuse de completul de judecată în vederea accelerării declanșării procedurii de filtrare (T3), cu consecința reducerii treptate a duratei de inactivitate (T2)
- ✓ stabilirea la nivelul secției, a unor noi reguli, poate mai flexibile, de prioritate în analiza recursurilor pe criteriul urgenței în continuarea demersurilor efectuate prin procedura internă de lucru stabilită de președintele SCAF la data de 5 decembrie 2014

Având în vedere, pe de o parte, necesitatea soluționării într-un termen rezonabil a cauzelor, iar pe de altă parte și standardele de calitate în soluționarea cauzelor, este dificil în prezent să se procedeze la rediscutarea plafonului maxim de dosare nou repartizate pe fiecare ședință de judecată, agreat în cadrul SCAF, însă în situația stabilirii unor echipe stabile, compatibilizate din punct de vedere profesional, care să permită transmiterea în mod real a unor atribuții în cascadă de la judecător la magistratul asistent, respectiv de la magistratul asistent la grefierul de ședință se creează premise favorabile pentru rediscutarea, în cadrul ședinței de secție, a necesității creșterii plafonului maxim de dosare nou intrate/pe ședință de judecată pe o plajă cuprinsă între 25-35 de dosare.

În cadrul întâlnirilor profesionale, precum și prin discuții individuale cu judecătorii, va fi accentuată importanța acordării unor termene mai scurte în dosarele mai vechi, respectarea principiilor celerității, al respectării principiului duratei rezonabile a procesului, și găsirea unor soluții comune pentru ameliorarea situațiilor constatate.

Reducerea reală a duratei de soluționare a cauzelor, prin prisma valorii exprimate prin indicatorul T2, este totuși condiționată de redimensionarea schemei de personal a SCAF.

Într-o primă etapă, cel puțin cu 10 magistrați - asistenți și 10 grefieri, conform propunerii conducerii SCAF din aprilie 2018, pentru a se putea generaliza formula 3 judecătorești, 3

magistrați asistenți și 2 grefieri, care prin stabilitate, implicare și control intern ar putea să constituie doar o soluție pe termen scurt pentru înlăturarea unor vulnerabilități în activitatea de judecată a căror permanentizare riscă să determine consecințe cel puțin delicate.

Într-o a doua etapă, alți 3 magistrați asistenți și 3 grefieri de ședință așa încât să putem sfera pe termen scurt la o creștere a numărului de dosare soluționate și o limitare a creșterii stocului de dosare, iar pe termen lung la o reducere a stocului de dosare, cu consecința firească a reducerii duratei de soluționare a cauzelor.

Nu în ultimul rând, trebuie acceptat faptul că orice vulnerabilitate și disfuncție apărută în circuitul dosarelor este de natură să genereze întârzieri în procedurile judiciare concretizate în întârzieri în redactarea hotărârilor judecătorești, restituire cu întârziere a dosarelor către instanțele de fond, cu precădere în situații în care este întreruptă procedura de soluționare a cauzei (casări cu trimitere și conflicte de competență, suspendarea cauzelor) așa încât susțin și necesitatea executarea unui control preventiv lunar, prin intermediul magistratului asistent șef privind respectarea atribuțiilor regulamentare referitoare la circuitul dosarelor.

De asemenea, și urmărirea redactarea hotărârilor judecătorești în termene legale și stabilirea unor limite maxime pentru redactarea deciziilor prin care s-a dispus casarea cu trimitere, respectiv soluționarea unor conflicte de competență, trebuie să reprezinte o preocupare constantă pentru conducerea SCAF.

Sub aceste aspect, se impune evidențierea exactă a hotărârilor neredactate în termen, pe fiecare judecător și magistrat asistent, monitorizarea lunară prin intermediul magistratului asistent șef a situației redactării hotărârilor în dosarele repartizate spre redactare magistraților asistenți care au în mod constant întârzieri în redactare, inițierea unor discuții cu aceștia, în vederea stabilirii cauzelor care au determinat întârzierea pentru a se lua apoi măsuri concrete pentru remedierea și prevenirea unor astfel de situații.

H. Direcții de acțiune în plan organizatoric

Din această perspectivă, măsurile propuse, prin prezentul plan managerial, tind spre realizarea unui echilibru între volumul de activitate și resursele disponibile, perfecționarea sistemului de repartizare aleatorie a cauzelor și reorganizarea activității grefierilor.

1. Volumul de activitate și gradul de încărcătură a unui judecător, magistrat-asistent, și/grefier cu dosare pot constitui criterii obiective pentru examinarea modului de redistribuire a personalului unei instanțe.

Fără îndoială că refacerea echilibrului dintre numărul de personal și volumul de muncă, revizuirea modului de derulare a procedurilor administrative constituie premise pentru un act de justiție care să genereze încredere, performanță, eficiență.

Pe parcursul anului 2017 și în primul semestru al anului 2018 nu a fost posibilă atingerea dezideratului unui raport judecător-magistrat asistent de 1 la 1, fapt care a împiedicat constituirea unor echipe stabile și a afectat gestionarea eficientă a activității de judecată.

Previzionarea corectă a necesarului de personal presupune înregistrarea promptă și exactă a datelor în sistemul informatic, pentru ca rapoartele generate să ofere informații corecte și actualizate privind circuitul dosarelor și durata de soluționare, aspect ce implică verificarea periodică a activității grefierilor cu atribuții în gestionarea unor astfel de date.

În sprijinirea strategiei de resurse umane elaborată de președintele și vicepreședinții ÎCCJ, consider că se impune o evaluare corectă a numărului de judecători, magistrați asistenți și grefieri alocați fiecărei secții, pe baza unor date statistice unitar întocmite la nivelul ÎCCJ, cu luarea în considerare:

1.1. Pe un prim palier, posibilitatea alocării unor posturi vacante secției de contencios administrativ, cu posibilitatea reîntoarcerii posturilor după schema de funcționare a posturilor de rezervă, pentru o perioadă de minim trei ani, impusă de imperativul reducerii stocului de dosare al SCAF.

Această măsură prezintă avantajul recrutării unor judecători specializați în materia contenciosului administrativ dar și inconvenientul generat de durata de derulare a concursurilor de ocupare a posturilor de judecător și de magistrat asistent și riscul unor dificultăți în realocarea posturilor în schemele secțiilor supuse măsurii de reducere ca urmare a unor perspective reduse de vacantare a unor posturi prin pensionare.

1.2. Pe un al doilea palier, posibilitatea obținerii acordului unor judecători din cadrul celorlalte două secții non-civile pentru desfășurarea activității în cadrul SCAF pentru o perioadă limitată, 1-2 ani.

Această măsură prezintă avantajul înființării unor noi complete în termen scurt, dar și dezavantajul vulnerabilității pe care îl presupune reconfigurarea celor 10 complete ale SCAF, sub aspectul compunerii, eforturilor privind menținerea jurisprudenței secției, lipsa de disponibilitate absolut justificată a unor judecători pentru desfășurarea activității în cadrul SCAF.

Eforturile pentru atingerea unui *echilibru între volumul de activitate și resursele disponibile* nu trebuie canalizate exclusiv în a solicita mărirea schemelor de personal, ci mai degrabă coroborate în baza unei analize cu demersurile care vizează reorganizarea resurselor umane deja existente.

Se impune pe termen scurt accelerarea procedurii de degrevare și transferarea unor atribuții non-jurisdicționale de la judecător la magistratul asistent și de la magistratul asistent la grefierul de ședință, simultan cu asigurarea unor standarde de pregătire profesională corespunzătoare.

2. Perfecționarea sistemului de înregistrare și repartizare aleatorie a cauzelor

Chiar dacă Raportul întocmit de specialiștii IT ai ÎCCJ la data de 15.09.2017 cu privire la verificarea operațiunilor de înregistrare și repartizare a dosarelor în sistemul ECRIS, atestă faptul că la nivelul SCAF în general sunt respectate dispozițiile legale și regulamentele privind înregistrarea și repartizarea aleatorie a cauzelor, consider că se impune implementarea

unor proceduri unitare de înregistrare a cauzelor și anumitor categorii de cereri, de acțiune în cazul constatării unor nereguli, dublată de acțiuni de verificare continuă a modului de respectare a obligațiilor legale și regulamentare în materie.

Sub acest aspect intenționez să propun *pe termen scurt*:

- ✓ definirea clară a atribuțiilor persoanelor responsabile cu înregistrarea, respectiv repartizarea aleatorie a cauzelor și care să asigure implementarea riguroasă a dispozițiilor regulamentare.
- ✓ implicarea acestor persoane în formularea unor propuneri pentru stabilirea unor proceduri unitare de lucru pentru înregistrarea și circuitul dosarelor pentru a evita pe viitor existența unor neconcordanțe între ordinea înregistrării în sistemul informatic și ordinea dosarelor din Registrul de intrare SCAF al Registraturii Generale.
- ✓ stabilirea unei proceduri interne scrise și intens prelucrate cu privire atât la înregistrarea dosarelor cât și la ștergerea oricărei mențiuni din ECRIS cu completarea atât a tuturor câmpurilor din sistemul informatic obligatoriu înaintea momentului repartizării aleatorii a dosarelor, respectiv indicarea și detalierea obligatorie a motivului care a determinat ștergerea unor informații din cadrul dosarului.
- ✓ întocmirea unor procese-verbale cu privire la fiecare incident care a determinat efectuarea unor modificări sau ștergeri în programul informatic și ținerea unor mape speciale în acest sens.
- ✓ recurgerea doar în situații clar definite la procedura de modificare a parametrilor zi start și zi stop și ținerea unor mape speciale cu procesele verbale întocmite în acest scop, analiza motivelor care au generat o astfel de modificare și efectuarea unor propuneri de preîntâmpinare a unor astfel de situații.

Având în vedere că, corectitudinea înregistrării corectă a tuturor câmpurilor impuse de introducerea dosarelor în ECRIS este foarte importantă în generarea punctajelor de complexitate/ parametrilor de repartizare a dosarelor, cu implicații directe asupra repartizării aleatorii a cauzelor, persoanele implicate trebuie să beneficieze de un anumit climat profesional și de cunoaștere profundă a activităților specifice, pentru a evita pe cât posibil erorile de înregistrare.

Prin urmare, *trebuie stabilite proceduri de lucru comune cu Registratura generală*, pentru a se evita supraaglomerarea persoanelor cu atribuții în înregistrarea dosarelor, și implicit erorile umane generate de oboseală și presiunea timpului

Astfel, prezintă relevanță faptul că o problemă, pe care am sesizat-o personal la un control efectuat în cursul anului 2013 la solicitarea președintelui ÎCCJ, nu a găsit încă rezolvare, fiind semnalată de grefierul șef și la nivelul anului 2017, respectiv împrejurarea predării unui număr mare de dosare (90 de dosar) cu precădere în ziua de miercuri, de la Registratura Generală către SCAF, după ora 14.30, ceea ce îngreunează major activitatea de înregistrare și repartizare aleatorie a dosarelor în aceeași zi.

Sub acest aspect, *susțin două măsuri alternative, fie stabilirea unui interval limită de predare a dosarelor de la Registratura generală către SCAF, fie stabilirea unui program de lucru în*

doi timpi pentru grefierii cu atribuții în înregistrarea dosarelor așa încât să poată fi depășită situația generată de predarea unui număr prea mare de dosare după ora 14.

Propunerea unui plan de formare profesională a persoanelor cu atribuții în înregistrarea și repartizarea dosarelor, menit nu doar a conduce la însușirea unor abilități suplimentare în desfășurarea acestor activități ci și la conștientizarea importanței înregistrării unor informații corecte în sistemul informatic, se dovedește a fi, absolut necesar.

Totodată, consider a fi utilă și analiza oportunității întocmirii unui plan de verificare periodică a activităților desfășurate în materia înregistrării și repartizării aleatorie a cauzelor, cu accent pe latura preventivă a acestor acțiuni de control în vederea preîntâmpinării eventualelor deficiente.

Rezultatele controalelor activității de repartizare a cauzelor prin intermediul magistratului asistent, vor fi valorificate atât în stabilirea planurilor de formare profesională cât și în procedura de evaluare.

În activitățile de control cu efect preventiv, voi urmări implicarea și responsabilizarea directă a tuturor persoanelor cu funcții de conducere, respectiv prim-grefier, grefier șef și magistrat asistent șef, dată fiind importanța responsabilizării tuturor persoanelor cu funcții de conducere din cadrul secției.

3. Reorganizarea activității grefierilor cu atribuții în Compartimentul Arhivă

Dată fiind importanța și multitudinea activităților stabilite prin Regulament, în sarcina compartimentului Arhivă, ca și importanța acestora în gestionarea circuitului dosarelor, consider necesar:

Pe de o parte, elaborarea unui plan de control tematic, pentru verificarea modului în care sunt cunoscute și aplicate dispozițiile legale și regulamentare în materie (înregistrare dosare, evidențe statistice, completare registre, întocmire mape procese verbale, mape hotărâri judecătorești, pregătirea și predarea către Registratura generală a dosarelor soluționate pentru expediere la instanța de unde revin, păstrare dosare).

Pe de altă parte, acordarea unei atenții deosebite programului de formare profesională a grefierilor cu atribuții în cadrul Compartimentului Arhivă, sens în care consider necesară elaborarea unui plan anual de formare, a cărei respectare să fie verificată de magistratul asistent-șef.

O mai mare atenție în gestionarea activității de relaționare cu publicul implicat în dosarele aflate pe rolul SCAF, cu accent pe o informare promptă a persoanelor venite la arhivă cu privire la datele solicitate din dosarele în care acestea sunt direct interesate, după o atentă verificare a identității și calității acestora, cu atât mai mult cu cât inexistența unui spațiu adecvat pentru studiu dosarelor în Arhiva SCAF este de natură a îngreuna relaționarea cu publicul.

Totodată se impune mărirea numărului de grefieri cu atribuții în înregistrarea dosarelor, în prezent doar 5 grefieri au astfel de atribuții, în condițiile în care la nivelul anului 2014 erau 8 grefieri cu atribuții în înregistrarea dosarelor dar și o regrupare a atribuțiilor stabilite prin dispozițiile art.66 din Regulament în sarcina persoanelor care își desfășoară activitatea în arhivă pe tipuri de activități, în scopul eficientizării activității acestora după o prealabilă consultare a magistratului-asistent șef și a grefierulu-șef.

Verificarea, prin magistratul asistent șef, atât a modului de completare a registrelor tinute pentru evidențele secției cât și a manierei de întocmire a statisticii privind activitatea de judecată, trebuie să devină, de asemenea, o constantă.

Fără îndoială că o atenție sporită va fi acordată și îmbunătățirii transparenței externe a activităților de judecată desfășurate la nivelul SCAF prin completarea în aplicația informatică ECRIS a cât mai multe date privind dosarele aflate pe rolulsecției și îmbunătățirea accesului personalului responsabil de activitatea cu publicul la documentele din dosarul informatic, precum și prin asigurarea exportului unor astfel de informații zilnic pe site-ul instanței, fapt de natură să permită informarea rapidă a justițiabililor și a publicului interesat.

Consider că punerea la dispoziția publicului, a justițiabililor, a informațiilor necesare, într-un climat de calm și disponibilitate, poate aduce o îmbunătățire substanțială a imaginii SCAF, sens în care se impune acordarea unei atenții deosebite acestei zone.

CAPITOLUL V

CONCLUZII

Prin politica managerială flexibilă propusă se va urmări valorificarea punctelor tari din cadrul secției, așa cum au fost ele evidențiate mai sus, precum și fructificarea oportunităților, pentru o continuă diminuare și chiar înlăturare a punctelor slabe ale instituției, implicarea întregului personal al secției, cu respectarea limitelor de competență specifice fiecărei funcții de conducere / execuție din cadrul SCAF.

Pentru a avea o viziune de ansamblu, ancorată în permanență la necesitățile în continuă schimbare ale Secției, inclusiv din perspectiva preconizatei modificări și completări a Legii contenciosului administrativ nr.554/2004, asupra activității administrative și jurisdicționale a SCAF, îmi propun promovarea unui climat de comunicare deschis și cooperant cu judecătorii, cu magistrații-asistenți și cu grefierii care își desfășoară activitatea în cadrul SCAF, apt să genereze discuții constructive în legătură cu problemele de interes general ale secției, propunerea unor măsuri, discutarea și asumarea unor direcții concrete de acțiune menite:

- ✓ *pe termen scurt* a preveni acutizarea problemelor generate în primul rând de volumul de activitate și supraaglomerarea întregului personal al secției;
- ✓ *pe termen mediu* a ameliora deficiențele constatate și asumate în cadrul secției;
- ✓ *pe termen lung* a îmbunătăți activității SCAF pe toate palierele de atribuții

